

Aleg 1055

Sprawozdanie

Wydziału krajowego w sprawie powiększenia etatu i regulacyi płac lekarzy kraj. zakładu dla obłąkanych, tudzież co do regulacyi płac urzędników kraj. szpitala powszechnego we Lwowie, św. Łazarza w Krakowie i kraj. zakładu dla obłąkanych w Kulparkowie.

Wysoki Sejmie!

Uchwałą z dnia 14. lutego 1912 L. 9881 odstąpił Wys. Sejm Wydziałowi krajowemu do zbadania i załatwienia petycyę lekarzy kraj. zakładu dla obłąkanych w Kulparkowie o polepszenie bytu. W wykonaniu tego polecenia przedkłada niniejszem Wydział krajowy następujące sprawozdanie:

Dotychczasowy etat lekarzy kraj. zakładu dla obłąkanych w Kulparkowie składa się z 13 osób a to: dyrektora, 4 prymaryuszy, 3 sekundaryuszy, 3 asystentów i 2 lekarzy adjutowanych.

Jedna z tych posad t. j. prosektora i kierownika pracowni lekarskiej w randze prymaryusza nie została dotąd obsadzoną dla braku odpowiedniego kandydata. Gdy zaś dyrektor zakładu ze względu na swój urząd nie może spełniać zadań lekarza oddziałowego — okazuje się, że z 13-tu etatowych lekarzy 11 tylko zajętych jest służbą lekarską na oddziałach chorych.

Pełnienie obowiązków lekarskich w zakładzie kulparkowskim jest nadzwyczaj uciążliwe z powodu znacznego przepełnienia zakładu (1836 chorych na 1111 łózkach etatowych) oraz dla braku odpowiednio urządzonych pracowni lekarskich, co utrudnia w wysokim stopniu należyte badanie, obserwacyę i leczenie chorych.

Liczny procent umysłowo chorych zbrodniarzy i podsądnych, których liczba wynosiła w ostatnim roku 179 osób, a do których internowania zakład kulparkowski w zupełności się nie nadaje, jak również brak odpowiednio wyszkolonej

służby pielęgniarskiej, były powodem częstych zbrodniczych napadów ze strony obłąkanych tak na lekarzy jak i personal pielęgniarski zakładu.

Celem umożliwienia należytej organizacyi zakładu i zapewnienia chorym niezbędnej opieki lekarskiej, postanowił Wydział kraj. powiększyć etat lekarzy. Ponieważ obecnie przypada na jednego lekarza przeciętnie 164 chorych, wobec zaś przyjętej normy w szpitalach zagranicznych, gdzie na 100 chorych przypada przeciętnie jeden lekarz, należałoby w zakładzie kulparkowskim pomnożyć siły lekarskie w tym samym stosunku tj. o 7 lekarzy. Wydział kraj. nie idzie jednak tak daleko ze względu, że w niedługim czasie będzie otwarty nowy zakład dla umysłowo chorych w Kobierzynie, co spowoduje niewątpliwie zmniejszenie się liczby chorych w zakładzie kulparkowskim. Z tego też powodu Wydział krajowy przedkłada Wysokiemu Sejmowi wniosek na powiększenie etatu lekarzy tegoż zakładu tylko do 17 osób, a to o dwie posady sekundaryuszy i dwie posady asystentów.

Z powiększeniem etatu lekarzy zakładu kulparkowskiego łączy się też poprawa ich bytu. Warunki, wśród których pracują lekarze zakładowi, są znacznie gorsze od warunków lekarzy szpitalnych

Tak nawał pracy, jak też i konieczność mieszkania w zakładzie, wykluczają wykonywanie praktyki zawodowej poza zakładem, wskutek czego funkcyonaryusze ci ograniczeni są tylko do poborów służbowych.

Dotychczasowe pobory lekarzy zakładu kulparkowskiego przedstawiają się w ten sposób:

1) Prymaryusze pobierają tytułem płacy rocznie	3400 K
2) Sekundaryusze	2100 "
3) Asystenci i lekarze adjutowani po	1500 "

Oprócz płacy wszyscy lekarze otrzymują po 1000 K rocznie tytułem dodatku funkcyjnego, oraz mieszkanie z opałem i światłem. Według proponowanej przez Wydział krajowy podwyżki płac pobierać będą:

1) Prymaryusze po	4000 K tj. więcej o 600 K
2) Sekundaryusze po	2600 " " " 500 "
3) Asystenci po	1900 " " " 400 "

Pobory obecne lekarzy adjutowanych pozostają bez zmiany — tak samo nie ulegną zmianie dotychczasowe dodatki funkcyjne wszystkich lekarzy zakładowych.

Prócz tego postanowił Wydział krajowy przyznać tym lekarzom, którzy mieszkania nie otrzymują w naturze, dodatek aktywalny w kwocie 1000 koron rocznie oraz relutum za opał i światło.

Zarazem uchwalił Wydział krajowy objąć wszystkich lekarzy zakładu kulparkowskiego statutem emerytalnym dla urzędników i sług etatowych Wydziału krajowego według uchwały sejmowej z 15. lutego 1898 uzupełnionym i zmienionym wedle uchwał sejmowych z 16. marca 1907, 31. października 1908 i z dnia 14. lutego 1912.

Ponadto postanowił Wydział krajowy lekarzom, którzy po 20 roku służby przechodzić będą w stan spoczynku, wliczać do wymiaru emerytury przyznany im dodatek funkcyjny w stosunku procentowym do lat służby.

Ogólny wydatek połączony z tą podwyżką płac lekarzy wynosić będzie 18.100 K. Równocześnie w uwzględnieniu życzenia grona lekarzy zakładu kulparkowskiego zmienia Wydział kraj. dotychczasową nazwę sekundaryuszy na ordynaryuszów, asystentów zaś na sekundaryuszów.

W ten sposób ustala się tytuły i etat lekarzy w zakładzie kulparkowskim, jak następuje:

1 dyrektor, 4 prymaryusze, 5 ordynaryuszów, 5 sekundaryuszów i 2 lekarze adjutowani.

Ponieważ zaś lekarze powyżsi dotychczas nie byli ubezpieczeni od wypadków, na jakie w ostatnich czasach tak często byli narażeni — postanowił Wydział krajowy ubezpieczenie to przeprowadzić i w tym celu podwyższył poz. 115a. rubr. XV. budżetu kulparkowskiego o 1000 koron.

Po rezygnacyi radcy dworu prof. Wicherkiewicza z posady kierownika oddziału ocznego szpitala św. Łazarza w Krakowie powierzył Wydział krajowy kierownictwo powyższego oddziału docentowi Uniwersytetu Jagiellońskiego drowi Wincentemu Witalińskiemu a zarazem uchwalił przyznać mu oprócz płacy 1300 K dodatek osobisty w kwocie 1100 K rocznie.

Podobnie jak w ubiegłej sesyi sejmowej dla lekarzy oddziału zakaźnego szpitala lwowskiego proponuje Wydział krajowy, opierając się na tych samych motywach, przyznanie prymaryuszowi i jednemu lekarzowi pomocniczemu oddziału zakaźnego szpitala krakowskiego dodatku funkcyjnego po 1000 K rocznie.

Kierownik oddziału roentgenologicznego szpitala lwowskiego pobiera obecnie tytułem płacy 2400 K. Ponieważ stanowisko powyższego lekarza odpowiada posadzie kierownika pracowni chem. bakteryologicznej — przeto celem zrównania jego pborów z pborami tegoż kierownika wnosi Wydział krajowy na przyznanie mu dodatku osobistego w kwocie 600 K rocznie.

W załatwieniu odstąpionych przez Wys. Sejm petycyi Ls. 9036, 8070, 8071 i 9324 urzędników, dyetaryuszy i aptekarzy szpitali krajowych o zmianę etatu i podwyższenie pborów, przedkłada Wydział krajowy Wys. Sejmowi następujące wnioski:

Uchwałą z dnia 14. lutego 1912 zrównał Wys. Sejm dodatki aktywne urzędników Wydziału krajowego z obecnymi dodatkami aktywnymi wiedeńskimi. Regulacyą tą nie objęto urzędników szpitalnych. To też w uwzględnieniu petycyi tych urzędników Wydział krajowy proponuje podwyższenie dodatków aktywnych urzędników kraj. szpitali we Lwowie i w Krakowie tudzież w krajowym zakładzie dla obłąkanych w Kulparkowie do wysokości dodatków aktywnych urzędników Wydziału krajowego.

Stosunki awansowe urzędników szpitalnych przedstawiają się niekorzystnie ze względu na bardzo mały etat posad i rang. Najwyższą bowiem rangą, do jakiej obecnie urzędnik szpitalny dojść może, jest ranga dziesiąta; jedynie dla posady rządcy jest ranga dziewiąta.

Chcąc te stosunki awansowe polepszyć — Wydział krajowy proponuje nadanie rządcom w obydwu krajowych szpitalach i zakładzie kulparkowskim rangi VIII. pod warunkiem jednak, że rangę tę otrzymać będą mogli najwcześniej dopiero po pięcioletniej pożytecznej służbie.

W preliminarzu budżetu na rok 1913 wstawił Wydział krajowy pobory VIII. rangi tylko dla rządcy w szpitalu krakowskim, ponieważ tenże w roku bieżącym kończy pięć lat służby, — dla innych rządców wstawi pobory tej rangi do przyszłych budżetów w odpowiednim czasie.

Ponadto Wydział krajowy proponuje powiększenie w obu szpitalach i zakładzie kulparkowskim posad rangi X. o jedną — dla szpitala zaś św. Łazarza w Krakowie utworzenie dwóch nowych posad rangi IX., na którą pracujący w tym

szpitalu urzędnicy rangi X. swoją długoletnią pracą zasłużyli. Na utworzenie posad tej samej rangi w szpitalu lwowskim i w zakładzie kulparkowskim przedstawi Wydział krajowy w swoim czasie Wys. Sejmowi stosowne wnioski.

To utworzenie nowych — względnie pomnożenie posad w wyższych rangach nie zmienia ogólnej liczby posad, zarazem bowiem proponuje Wydział krajowy odpowiednie zredukowanie posad rang niższych a to rangi XII. (praktykantów) w szpitalu lwowskim i zakładzie kulparkowskim o jedną (+ 1 oficjał), zaś w szpitalu krakowskim rangi XII. (praktykantów) o jedną i rangi XI. (asystentów) o dwie (+ 2 adjunktów i 1 oficjał) tak, że etat posad szpitala krakowskiego przedstawiać się będzie, jak następuje:

1) rządcą	(ranga VIII.)
2) 2 adjunktów	" IX.)
3) 3 oficjałów	" X.)
4) 2 asystentów	" XI.)
5) 2 praktykantów	" XII.)

Aptekarze w szpitalu lwowskim i krakowskim pobierają obecnie tytułem płacy 2.200 K rocznie. Ponieważ płaca ta jest niższą od płacy, jaką pobierają pomocnicy aptekarscy w tych samych szpitalach (2.640 K), proponuje Wydział krajowy podwyższenie tej płacy o 500 kor. t. j. do kwoty 2.700 K.

Dla maszynistów w obu szpitalach i zakładzie kulparkowskim wnosi Wydział krajowy na przyznanie w miejsce dotychczasowych dodatków pięcioletnich — dodatków trzyletnich po dwieście koron.

Prócz tego uchwalił Wydział krajowy objąć wszystkich urzędników, aptekarzy, inspicjentów i maszynistów powyższych szpitali i zakładu kulparkowskiego statutem emerytalnym dla urzędników i sług etatowych Wydziału krajowego.

Wreszcie ostatni wniosek, jaki Wydział krajowy Wys. Sejmowi ma zaszczyt przedłożyć, tyczy się polepszenia bytu dyetaryuszów, zajętych w kancelaryach powyższych szpitali. Pobierają oni dotąd wynagrodzenie dzienne w wysokości od 3 do 3.50 kor. Ponieważ pracownicy ci jako najskromniej uposażeni — najbardziej dotknięci są ogólną drożyzną, przedstawia Wydział krajowy Wysokiemu Sejmowi wniosek na przyznanie dyetaryuszom wszystkich trzech zakładów krajowych dodatku drożyznianego, płatnego w ratach miesięcznych od 1. stycznia 1913 roku, a wynoszącego 15% ich pborów. Kredyt potrzebny na ten cel w kwocie 3.309 K wstawił Wydział krajowy do Rubr. III. w budżetach odnośnych szpitali i zakładu kulparkowskiego.

Reasumując powyższe wywody Wydział krajowy wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

- 1) Sejm przyjmuje sprawozdanie niniejsze do wiadomości.
- 2) Sejm powiększa etat lekarzy krajowego zakładu dla obłąkanych w Kulparkowie o 2 posady ordynaryuszy i o 2 posady sekundaryuszy.
- 3) Sejm podwyższa płace lekarzy kraj. zakładu dla obłąkanych w Kulparkowie a to: prymaryuszy z 3.400 K na 4.000 K., ordynaryuszy z 2.100 K na 2.600 K., sekundaryuszy z 1.500 na 1.900 K.
- 4) Sejm przyznaje tym lekarzom powyższego zakładu, którzy mieszkania w naturze nie otrzymują, dodatek aktywalny w wysokości 1.000 K, oraz unormowane relutum za opał i światło.

5. Sejm przyznaje kierownikowi oddziału ocznego kraj. szpitala św. Łazarza w Krakowie dodatek osobisty w kwocie 1.100 K, prymaryuszowi zaś i jednemu lekarzowi pomocniczemu oddziału zakaźnego powyższego szpitala dodatki funkcyjne po 1000 K rocznie.

6. Sejm przyznaje kierownikowi oddziału roentgenologicznego kraj. szpitala powsz. we Lwowie dodatek osobisty w kwocie 600 K rocznie.

7) Sejm podwyższa dodatki aktywne urzędników administracyjnych kraj. szpitala powszechnego we Lwowie, św. Łazarza w Krakowie i kraj. zakładu dla obłąkanych w Kulparkowie do wysokości dodatków aktywnych odpowiednich rang urzędników Wydziału krajowego według uchwały Sejmu z dnia 14. lutego 1912.

8) Sejm ustanawia w granicach istniejącego etatu:

a) urzędników kraj. szpitala św. Łazarza w Krakowie 2 posady rangi IX. i jedną posadę rangi X;

b) urzędników kraj. szpitala powszechnego we Lwowie i kraj. zakładu dla obłąkanych w Kulparkowie po jednej posadzie rangi X., przy równoczesnem zmniejszeniu etatu urzędników:

a) kraj. szpitala św. Łazarza w Krakowie o 2 posady rangi XI. i jedną rangi XII;

b) kraj. szpitala powszechnego we Lwowie i kraj. zakładu dla obłąkanych w Kulparkowie o jedną posadę rangi XII.

9) Sejm przyznaje rządcom w kraj. szpitalu powsz. we Lwowie, św. Łazarza w Krakowie i kraj. zakładu dla obłąkanych w Kulparkowie rangę VIII. pod warunkiem, że rangę tę otrzymać będą mogli po najmniej pięcioletniej pożytecznej służbie.

10) Sejm podwyższa płacę aptekarzy kraj. szpitala powsz. we Lwowie i św. Łazarza w Krakowie z kwoty 2.200 K na 2.700 K

11) Sejm przyznaje maszynistom kraj. szpitala powsz. we Lwowie, św. Łazarza w Krakowie i zakładu dla obl. w Kulparkowie w miejsce dotychczasowych dodatków pięcioletnich dodatki trzyletnie po 200 K.

12) Statut emerytalny dla urzędników i sług etatowych Wydziału krajowego (wedle uchwały Sejmu z 15. lutego 1898, uzupełniony i zmieniony wedle uchwał sejmowych z dnia 16. marca 1907, z dnia 31. października 1908 i z dnia 14. lutego 1912) stosować się będzie do lekarzy krajowego zakładu dla obłąkanych w Kulparkowie, urzędników, aptekarzy, inspicjentów i maszynistów kraj. szpitala powsz. we Lwowie, św. Łazarza w Krakowie i kraj. zakładu dla obłąkanych w Kulparkowie.

13) Sejm postanawia, aby lekarzom kraj. zakładu dla obłąkanych w Kulparkowie wliczano dodatek funkcyjny po 20 latach nieprzerwanej służby do wymiaru emerytury w stosunku procentowym do lat służby.

Z Rady Wydziału krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Marszałek krajowy:

Adam Gołuchowski w. r.

Sprawozdawca:

Szymon Bernadzikowski w. r.

Członek Wydziału krajowego.

